

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

13 januari 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Behandelvoorstel motie 1733 'Valmeerproject'

Advies

1. Vast te stellen de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten met het behandelvoorstel voor motie 1733 "Valmeer project".
2. Vast te stellen de publieke samenvatting over de vaststelling van de motie 1733 "Valmeer project".

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- In de GS-brief aan PS 'eind 2025' aan te passen naar 'begin 2026'.

Bijlagen

- GS brief aan PS - Behandelvoorstel motie1733 valmeerproject

Toelichting voor het College

Op 9 juli 2025 hebben Provinciale Staten motie 1733 “Onderzoek haalbaarheid Valmeerproject (Hoogendam SP)” aangenomen.

Hierin verzoeken Provinciale Staten het volgende:

1. Het onderzoek dat de minister van Klimaat en Groene Groei laat uitvoeren naar de maatschappelijke kosten en baten van een valmeer voor de kust van Goeree Overflakkee, te ondersteunen;
2. Het valmeerproject nadrukkelijk te betrekken bij plannen om de Maasvlakte verder zeewaarts uit te breiden;
3. Te onderzoeken op welke wijze het Delta21 project verder kan worden ondersteund;

Korte samenvatting

Vanuit Energietransitie wordt het Valmeer-initiatief (Delta-21) als een kansrijke optie gezien in het kader van de energietransitie, voornamelijk omdat het een schone manier is van opslag van energie en een bijdrage levert bij de aanpak van netcongestie. Het initiatief zou ook kansen kunnen bieden voor natuurontwikkeling en waterveiligheid, die verder onderzocht zouden moeten worden.

Het Valmeer-initiatief is een zeer grootschalig kunstmatig te graven meer in de Voordelta, met een te creëren duinlandschap eromheen. Dit kan tegen de tweede Maasvlakte aanliggen. Hier wordt via een reeks van Archimedesturbines energie opgeslagen en afgedragen, door middel van waterkracht. Dit heeft een zeer hoog rendement (minder dan 10% verlies). Dit is kansrijk omdat er op systeemniveau te weinig wordt voorzien in opslagcapaciteit, in ieder geval qua wind op zee en zon op dak. Ook waterstof is nog te duur, batterijen kosten ruimte en kritische materialen en kunnen veelal alleen op korte duur stroom leveren. (Fossielvrije) back-up centrales zijn erg duur. Een innovatief alternatief is waterkracht met laag verval, wat ook goed toepasbaar is in niet-bergachtige gebieden zoals in onze Delta. Hierin voorziet het initiatief Delta21.

Kansen voor PZH

Er zijn kansen op het gebied van energie, waterveiligheid, natuurcompensatie, verzandingsproblematiek en aanlanding wind op zee. Het Rijk (Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)) laat een MKBA (maatschappelijke kosten-batenanalyse) uitvoeren van het initiatief Delta-21. PZH volgt intensief wat er gebeurt bij KGG en IenW, maar is geen onderdeel daarvan. PZH kan wel adviseren vanuit expertise als dat wordt gevraagd. Dit is zodat PZH dat als input kan gebruiken voor hoe positie bepalen naar de toekomst, vanuit een gezamenlijk belang.

PZH doet in het kader van ‘Kennis Zuid-Holland’ een verkennend toekomstonderzoek, om rol en positie te bepalen, inclusief wat de gevolgen zijn in capaciteit, geld en inzet. En de afweging die we kunnen doen in prioriteitsstelling.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 3 – Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Geen juridische gevolgen.

Voorafgaande besluitvorming

In juli 2025 is bij de behandeling van de financiën motie 1733 aangenomen door PS, met betrekking tot het Valmeer-initiatief.

Proces

De provincie gaat actief meekijken op de Maatschappelijke kosten-baten Analyse (MKBA) van het rijk. Daarnaast wordt een toekomstonderzoek voorbereid naar de rol en positie van de provincie ten opzichte van dit onderzoek.

Participatie en rolneming

Er wordt een Toekomstonderzoek gestart waarin in de rol van de provincie ten opzichte van het rijk en die initiatiefnemers in het Valmeerproject wordt onderzocht.

Communicatiestrategie

Provinciale Staten worden na het GS-besluit ingelicht over het behandelen van de motie 1733. Er is verder geen specifieke communicatie over dit besluit voorzien, anders dan het opnemen van de publiekssamenvatting en de stukken op de provinciale website.